

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. Y. SKUNDO**

2022 m. rugpjūčio d. Nr. S- (7-93/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistenskio, narių Rasos Stravinskaitės ir Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja) išnagrinėjo D. Y. (toliau – Pareiškėjas) 2022-06-10 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2022-05-25 Sprendimo Gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-854761. Pareiškėjas bei Inspekcijos atstovė P. Y. dalyvavo 2022-07-26 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Posėdyje taip pat dalyvavo liudytoja J. Y..

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos Sprendimu ir skunde Komisijai nurodo, kad visos reikalaujamos deklaracijos yra pataisytos pagal Inspekcijos reikalavimus ir pateiktos Inspekcijai.

Pareiškėjas reikalauja gražinti jo turimą mokesčio permoką.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), išnagrinėjusi Pareiškėjo 2022-04-13 Prašymą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-245233 (toliau – Prašymas), nusprendė negražinti 155 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) permokos, nurodydama, kad nepateiktos visos pareikalautos pateikti deklaracijos ar mokesčių apyskaitos, kurias, vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 6 dalimi, privaloma pateikti.

Inspekcija Sprendime išaiškino MAĮ 2 straipsnio 12 dalies nuostatą, apibrėžiančią mokesčio permokos sąvoką, nurodė, kad mokesčio permoka (skirtumas) gali būti gražinama arba įskaitoma MAĮ 87 straipsnyje nustatyta tvarka.

Inspekcija nurodė, kad sprendžiant permokos (skirtumo) gražinimo klausimus visų pirma turi būti nustatyta, ar mokesčių mokėtojas tikrai permokėjo mokesčių, ar turi turtinių teisių į šią permoką (skirtumą) ir Sprendime išdėstė Taisyklių 15 ir 16 punktus, nustatančius papildomų dokumentų ar duomenų, pagrindžiančių mokesčių permokos (skirtumo) susidarymą, pateikimo tvarką bei šių dokumentų vertinimo tvarką.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas pateikė prašymą gražinti 155,00 Eur mokesčio permoką įmokos kodu 1461. Prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad 2020 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) yra klaidų. Deklaracijoje deklaruota neteisinga išskaičiuoto (sumokėto) pajamų mokesčio suma (deklaruota 62,49 Eur, pagal Inspekcijos turimus

duomenis buvo išskaičiuota 48,01 Eur pajamų mokesčio, Inspekcijos duomenimis nuo Estijoje gautų dividendų Lietuvoje nebuvo išskaičiuotas mokestis), neteisingai deklaruota savarankiškai iki deklaracijos pateikimo dienos sumokėta gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) suma (deklaruota 48,01 Eur, Inspekcijos duomenimis iki deklaracijos pateikimo dienos (įmokos kodu 1441) sumokėta 28,42 Eur). Taip pat nustatyta, kad 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) deklaruota mokestinė vertė neatitinka valstybės įmonės Registrų centro nurodytos Pareiškėjui priklausančio nekilnojamojo turto mokestinės vertės 2021 m. Pagal turimus Nekilnojamojo turto registro duomenis Pareiškėjui nuosavybės teise 2021 m. priklausė gyvenamosios, kitų statinių, garažų paskirties nekilnojamas turtas, kurio mokestinė vertė – 212625,42 Eur, nuo jos apskaičiuotas nekilnojamojo turto mokestis sudaro 313,08 Eur. 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) deklaruota nekilnojamojo turto mokestinė vertė 2021 m. 1–2 mėn. – 85750,00 Eur, 2021 m. 3–12 mėn. – 209250,00 Eur, nekilnojamojo turto mokestis – 246,88 Eur.

Inspekcija nurodė, kad vadovaujantis Taisyklių 16 punktu Pareiškėjui per „Mano VMI“ išsiųstas 2022-04-29 pranešimas Nr.(17.17-40) RES-79288 ir 2022-05-02 pranešimas Nr.(17.17-40) RES-80714, kuriuose nurodyta pateikti patikslintą 2020 m. metinę pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma) ir pateikti patikslintą 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma).

Pareiškėjas 2022-05-03 pateikė patikslintą 2020 m. pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma), 2022-05-02 pateikė 2021 m. metinę pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma).

Inspekcija nurodė, kad 2021 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) nustatyta klaidų. Deklaracijos G dalyje deklaruotų 220,86 Eur pastatų, statinių remonto, apdailos (išskyrus renovaciją) darbų išlaidų negalima įtraukti į deklaraciją, nes mokesčio lengvata už baldų ir kt. (veidrodžio) montavimo darbus netaikoma. Inspekcija taip pat nurodė, kad Pareiškėjui per „Mano VMI“ išsiųstas 2022-05-12 pranešimas Nr.(17.17-40) RES-89215, kuriame nurodyta pateikti patikslintą 2021 m. metinę pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma), 2021 m. pajamų mokesčio deklaracijos ((duomenys neskelbtini) forma) G dalyje deklaruotas pastatų, statinių remonto, apdailos (išskyrus renovaciją) darbų išlaidas pagrindžiančius dokumentus, t. y. dokumentus, patvirtinančius UAB "A1" išrašytos sąskaitos–faktūros apmokėjimą (priėmimo kvitą, kasos kvitą arba bankinio pavedimo išrašą). Pranešime taip pat nurodyta pateikti patikslintą 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma) arba dokumentus, patvirtinančius, kad dalis nekilnojamojo turto buvo perduota naudotis juridiniam asmeniui (nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą ir kt.).

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas 2022-05-17 pateikė patikslintą 2021 m. metinę pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma), kurioje nustatyta klaidų: deklaracijos G dalyje deklaruotų pastatų, statinių remonto, apdailos (išskyrus renovaciją) darbų išlaidų negalima įtraukti į deklaraciją. Pareiškėjas kartu su sutuoktine deklaravo 3572,18 Eur balkono remonto išlaidų sumą, įskaitant sumas, sumokėtas už remontui skirtas medžiagas, kurioms lengvata netaikoma. Pagal pateiktus dokumentus išlaidos už balkono remontą kartu su medžiagomis sudaro 3572,19 Eur, iš jų išlaidos už atliktus darbus, kurioms gali būti taikoma lengvata – 1972,68 Eur su PVM. Inspekcija nurodė, kad 1972,68 Eur sumai už atliktus remonto darbus galima taikyti mokesčio lengvatą tik pateikus apmokėjimo dokumentus dėl visos sumos, t. y. 3572,19 Eur, apmokėjimo už balkono remontą kartu su medžiagomis. Pagal pateiktą pažymą buvo sumokėta 2147,88 Eur, t. y. 60,13 proc., todėl deklaracijos G dalyje su sutuoktine galima deklaruoti 1186,13 Eur išlaidų sumą.

Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėjas nepateikė patikslintos 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos ((duomenys neskelbtini) forma) ar / ir dokumentų,

patvirtinančių, kad dalis nekilnojamojo turto 2021 m. buvo perduota naudotis juridiniam asmeniui (nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą ir kt.). Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas nepateikė patikslintos 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos ((duomenys neskelbtini) forma) ar / ir dokumentų, patvirtinančių, kad dalis nekilnojamojo turto 2021 m. buvo perduota naudotis juridiniam asmeniui (nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą ir kt.), 2021-05-17 pateiktoje 2021 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) nustatyta klaidų (trūkumų), negalima nustatyti mokesčio permokos pagrįstumo, todėl, vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 6 dalimi, Taisyklių 15 ir 16 punktais, 155 Eur negražinama.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas iš dalies tenkintinas. Inspekcijos Sprendimas naikintinas. Pareiškėjo 2022-04-13 prašymas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinio ginčas šioje byloje yra kilęs dėl mokesčių administratoriaus atsisakymo tenkinti Pareiškėjo prašymą gražinti 155 Eur GPM permoką.

Mokesčių administratorius Sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta gražinti Pareiškėjo Prašyme nurodytą 155 Eur mokesčio permoką (skirtumą), priėmė konstatavęs, kad negalima nustatyti mokesčio permokos pagrįstumo dėl šių priežasčių: 1) Pareiškėjas nepateikė patikslintos 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos ((duomenys neskelbtini) forma) ar / ir dokumentų, patvirtinančių, kad dalis nekilnojamojo turto 2021 m. buvo perduota naudotis juridiniam asmeniui (nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą ir kt.);

2) Pareiškėjo 2021-05-17 pateiktoje 2021 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) nustatyta klaidų (trūkumų).

Komisijos posėdžio metu Inspekcijos atstovė akcentavo, kad Sprendimas buvo priimtas pagal tas faktines aplinkybes, kurios buvo Sprendimo priėmimo dieną. Pareiškėjas patikslintą 2021 m. metinę pajamų mokesčio deklaraciją pateikė 2022-06-10, t. y. jau po Sprendimo priėmimo. Nurodė, kad šiuo metu 2020 m. ir 2021 m. pajamų mokesčio deklaracijos pateiktos tinkamai. Nurodė, kad Pareiškėjas iki Sprendimo priėmimo tinkamai nepatikslino 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos ir nepateikė dokumentų, kurie pagrįstų minėtoje deklaracijoje nurodytą nekilnojamojo turto vertę. Inspekcijos atstovė atkreipė dėmesį, kad mokesčių administratoriaus vertinimu, 2022-06-10 Inspekcijai pateiktoje patikslintoje 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje neteisingai nurodyta 2021 m. sausio – vasario mėn. nekilnojamojo turto mokestinė vertė, todėl ją reikėtų patikslinti arba pateikti dokumentus deklaruotoms mokestinėms vertėms pagrįsti.

Pareiškėjas skunde Komisijai reikalauja gražinti 155 Eur GPM permoką. Nurodo, kad visos pareikalautos pateikti deklaracijos yra pataisytos pagal Inspekcijos reikalavimus ir pateiktos, todėl negražinti permokos nėra pagrindo. Komisijos posėdžio metu Pareiškėjas nurodė, kad jo atveju nebuvo mokestinių nepriemokų, Pareiškėjo vertinimu, jis turi GPM permoką, kuri susidarė jam nutraukus veiklą pagal verslo liudijimą. Pareiškėjas nurodė, kad Inspekcijos nurodytos 2021 m. Metinės pajamų mokesčio deklaracijos klaidos yra ištaisytos pagal Inspekcijos reikalavimus.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad ginčo objektas apsiriboja tik 2021 m. fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos duomenų, turinčių įtakos išvadai dėl Pareiškėjo nekilnojamojo turto mokesčio už 2021 m. nepriemokos (jos buvimo ar nebuvimo) vertinimu.

Mokesčių permokų gražinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį (2020 m. birželio 4 d. įstatymo Nr. XIII-3010 redakcija) mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių

inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, mokestinei nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. To paties straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų įskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, gražinamos mokesčių mokėtojo prašymu. <...>.

Prašymo gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas užpildymo, pateikimo ir atitinkamų sumų gražinimo tvarką detalizuojančių Taisyklių 15 punkte (Inspekcijos viršininko 2021-03-16 įsakymu Nr. VA-17 patvirtina Taisyklių redakcija) nurodyta, kad prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti mokesčių mokėtojas turi pateikti papildomus dokumentus ar duomenis (pavyzdžiui, PVM sąskaitas faktūras, prekių pirkimo–pardavimo sutartis, teismo nutartis, mokėjimo dokumentus (mokėjimo nurodymas, mokėjimo pavedimas, debeto pavedimas, mokėjimo kvitas, atsiskaitomasis čekis), muitinės dokumentus, nepateiktas už praėjusius laikotarpius pirmines ar patikslintas mokesčių deklaracijas, valstybės (savivaldybės) institucijų (įstaigų) pažymas, kredito įstaigose laikomų piniginių lėšų sąskaitų išrašų kopijas, įgaliojimą (jo kopiją), atstovavimą patvirtinančią dokumentą (jo kopiją), paveldėjimo teisės liudijimą (jo kopiją) ir kt.), pagrindžiančius VMI administruojamų mokesčių ar baudų už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) susidarymą ir (arba) patvirtinančius Inspekcijos neadministruojamų mokesčių, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų sumokėjimą ar nepagrįstai išieškotas sumas, Prašymą pateikusio asmens identifikavimą, jei Inspekcijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, nagrinėjantis Prašymą, negali gauti šios informacijos iš kitų valstybės institucijų (įstaigų) informacinių sistemų elektroniniu būdu ar kitomis ryšio priemonėmis ir to pareikalauja šių Taisyklių 16 punkto nustatyta tvarka ir terminais. Mokesčių mokėtojas gali papildomus dokumentus ar duomenis pateikti kartu su Prašymu.

Pagal Taisyklių 16 punktą Prašymas turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų. Jei pateiktame Prašyme įrašyti duomenys yra neteisingi ir (arba) netikslūs ar nustatoma, kad trūksta papildomų dokumentų ar duomenų sprendimui priimti, Inspekcijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, vadovaudamasis MAĮ 87 straipsnio 6 dalimi, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų <...> po Prašymo gavimo Inspekcijoje dienos jį pateikusiam asmeniui išsiunčia pranešimą per Mano VMI <...>, kuriame nurodo, kokie dokumentai ar duomenys turi būti pateikti papildomai (tokiame pranešime nurodoma, iki kada turi būti pateikti dokumentai ar duomenys), ir informuoja, kad Prašymo nagrinėjimas stabdomas iki tol, kol bus pateikta Prašymui išnagrinėti būtini duomenys ir / ar dokumentai. Nepateikus papildomų dokumentų ir / ar duomenų per pranešime nurodytą terminą, bus priimtas sprendimas negražinti (neįskaityti) mokesčių ir kitų įmokų permokos (skirtumo) ir pateikta priežastis.

Taigi, pagal aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą mokesčių administratorius, prieš gražindamas mokesčių mokėtojo prašomą gražinti mokesčio permoką, turi įsitikinti, kad faktiškai mokesčių mokėtojo atliktų ūkinių operacijų pagrindu susidarė mokesčio permoka, taip pat įsitikinti, ar nėra teisinio pagrindo turimą permoką (skirtumą) įskaityti kitoms nepriemokoms padengti (MAĮ 87 straipsnio 1 dalis). Įgyvendinamas šią teisę mokesčių administratorius gali reikalauti papildomų dokumentų, būtinų mokesčio permokos realumui nustatyti, ir nurodyti mokesčių mokėtojui per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus. Jei per nustatytą terminą šie dokumentai nepateikiami, mokesčių administratorius prašymo (dėl permokos gražinimo) nenagrinėja ir priima sprendimą permokos negražinti.

Mokesčių administratorius konstatavo, kad 2021 m. Fizinio asmens (šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) deklaruota mokestinė vertė neatitinka VĮ Registrų centro nurodytos Pareiškėjui priklausančio nekilnojamojo turto mokestinės vertės 2021 m. Pagal turimus nekilnojamojo turto registro duomenis Pareiškėjui nuosavybės teise 2021 m.

priklausė gyvenamosios, kitų statinių, garažų paskirties nekilnojamasis turtas, kurio mokestinė vertė – 212625,42 Eur, nuo jos apskaičiuotas nekilnojamojo turto mokestis sudaro 313,08 Eur. Fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) už 2021 m. deklaruota nekilnojamojo turto mokestinė vertė 2021 m. 1–2 mėn. – 85750,00 Eur, 2021 m. 3–12 mėn. – 209250,00 Eur, nekilnojamojo turto mokestis – 246,88 Eur.

Atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes, Vilniaus AVMI 2022-04-29 raštu Nr. (17.17-40) RES-79288 paprašė Pareiškėjo pateikti patikslintą 2021 m. Fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma). Nurodyta, kad nekilnojamojo turto mokestinė vertė neatitinka Registrų centro vertės (nekilnojamojo turto vertė buvo 212625,42 Eur, nekilnojamojo turto mokestis 313,08 Eur). Toks pat reikalavimas Pareiškėjui išdėstytas ir 2022-05-02 Vilniaus AVMI rašte Nr. (17.17-40)RES-80714 ir 2022-05-06 rašte Nr. (17.17-40)RES-84632. Be to, pastarajame rašte išdėstytos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – NTMI) 7 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos, reglamentuojančios nekilnojamojo turto mokesčio neapmokestinamąjį dydį ir išaiškinta, jog nekilnojamajam turtui priklausant vienam iš sutuoktinių, nekilnojamojo turto vertė nėra dalinama sutuoktiniams lygiomis dalimis ir mokestis skaičiuojamas tik tam vienam asmeniui. Minėtame rašte nurodyta, jog nekilnojamojo turto objekto Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m., nuo 2020-09-18, mokestinė vertė 247000 Eur, požeminio parkingo, nuo 2020-09-18, mokestinė vertė 695000 Eur (priklauso 247 / 27397 dalis), buto Arklių g. 24-5, Vilniaus m., nuo 2020-10-27, mokestinė vertė 89900 Eur, automobilių stovėjimo aikštelės 1/6 (du savininkai) Vilniaus m. Linkmenų g. 42, nuo 2018-05-07, mokestinė vertė 3950 Eur, buto Linkmenų g. 42-178, Vilniaus m., nuo 2018-05-07, mokestinė vertė 81600 Eur. Be to, minėtame rašte konstatuota, kad Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m. deklaruota gyvenamoji vieta nuo 2020-09-24. Taip pat Vilniaus AVMI Pareiškėjui skirto 2022-05-12 rašto Nr. (17.17-40) RES-89215 3 punkte išdėstė reikalavimą pateikti patikslintą 2021 m. Fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją arba dokumentus, patvirtinančius, kad dalis nekilnojamojo turto buvo perduota naudotis juridiniam asmeniui (nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą ir kt.), nes 2021 m. Fizinio asmens (šeimoms) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje ((duomenys neskelbtini) forma) deklaruota nekilnojamojo turto mokestinė vertė neatitinka turimiems Nekilnojamojo turto registro duomenims.

Pagal NTMI 4 straipsnio 1 punktą mokesčio objektas yra nekilnojamasis turtas, esantis Lietuvos Respublikoje, išskyrus faktiškai nenaudojamą nekilnojamąjį turtą, kurio statyba neužbaigta Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka. Minėtame punkte nurodytas nekilnojamasis turtas nėra laikomas nekilnojamojo turto mokesčio objektu (ir todėl neapmokestinamas nekilnojamojo turto mokesčiu), jei jis atitinka abu kriterijus: (1) statinio statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas arba atnaujinimas nėra baigtas ir (2) statinys faktiškai yra nenaudojamas. Taigi, pastaroji NTMI įtvirtinta imperatyvi sąlyga nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimą sieja su jo faktinio naudojimo pradžia (nekilnojamojo turto mokestis turi būti pradedamas skaičiuoti nuo mėnesio, kurį neužbaigti statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti ar atnaujinti statiniai buvo faktiškai pradėti naudoti). NTMI nuostatose nenumatyta gyvenamosios vietos deklaravimo sąlyga.

Komisija primena, kad pagal MAĮ 73 straipsnio 1 dalies nuostatas, priklausančius mokėti mokesčius mokesčių mokėtojas deklaruoja savarankiškai <...>. Preziumuojama, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi. Mokesčių administratorius negali priversti gyventoją patikslinti deklaracijoje nurodytas sumas, su kuriomis jis nesutinka, t. y. tokie prašymai patikslinti deklaraciją nėra įpareigojantys. Atitinkamai, nesant nustatytos mokestinės nepriemokos, Inspekcijos raštai Pareiškėjui negali būti priežastimi negražinti GPM permokos. Inspekcijos reikalavimas tikslinti deklaraciją yra pagrįstas tik tuo atveju, jei neabejotinai pagal faktines aplinkybes galima daryti išvadą, kad deklaracijoje yra nustatyta objektyvi klaida.

Papildomai pažymėtina, kad nebaigto statyti nekilnojamojo turto apmokestinimo momentą apsprendžianti faktinio naudojimo aplinkybė yra vertinamojo pobūdžio, todėl mokesčių administratorius negali reikalauti sumokėti nekilnojamojo turto mokesčių nuo tam tikro momento neatlikęs visapusiško faktinių aplinkybių tyrimo. Komisijos nuomone, gyvenamosios vietos deklaravimo aplinkybė pati savaime negali būti apsprendžianti, konstatuojant faktinio gyvenimo buvimą.

Iš skundai nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, jog Inspekcijos reikalavimas patikslinti 2021 m. Fizinio asmens (šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją, padidinant Pareiškėjo deklaruotą nekilnojamojo mokesčio sumą 66,20 Eur (313,08-246,88) sietinas su šio nekilnojamojo turto mokesstinės vertės nustatymu ir nepaliečia Pareiškėjo nekilnojamojo turto, kaip nekilnojamojo turto mokesčio objekto (NTMĮ 4 straipsnio 1 punktas), vertinimo. Mokesčių administratorius nenagrinėjo ir Sprendime neišdėstė savo vertinimo dėl Pareiškėjui priklausančio nekilnojamojo turto (įskaitant buto Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m.) rekonstravimo / kapitalinio remonto ar atnaujinimo baigtumo ir jo faktinio naudojimo pradžios. Tuo tarpu Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu tvirtino, jog vienas iš jo turimų nekilnojamojo turto objektų, būtent – Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m. 2021 m. pradžioje nebuvo baigtas statyti, jo baigtumas sudarė 90 proc., šiuo metu baigtumas sudaro 94 proc. Pareiškėjas tvirtino, jog jis, nors ir deklaravo gyvenamąją vietą 2020-09-24 šiame bute, fiziškai jame gyventi nebuvo galimybės. Pareiškėjas nurodė, kad faktiškai jų šeima butą Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m. pradėjo naudoti tik 2021-03-01. Todėl, Pareiškėjo teigimu, jis, remdamasis NTMĮ 4 straipsnio nuostatomis, nekilnojamojo turto mokesčių už butą Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m. deklaravo tik nuo faktinio šio objekto naudojimo pradžios, tai atsispindi patikslintoje 2021 m. Fizinio asmens (šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijoje. Komisijos posėdžio metu Pareiškėjo sutuoktinė liudytoja J. Y. patikslino, jog tuo metu (2020 m. pabaigoje ir 2021 m. sausio – vasario mėn.) jų šeima gyvenamąjį būstą dar nuomojo ir savo teiginiams pagrįsti po posėdžio (2022-08-09) Komisijai pateikė 2019-10-10 Buto nuomos sutarties Nr. 1 2020-04-20 pakeitimą ir 2021-02-24 Mokėjimo nurodymą Nr. 5.

MAĮ 155 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.

MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktu Komisijai yra suteikta teisė perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje (LVAT 2008-02-14 nutartis adm. byloje Nr. A-438-163/2008, 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-563/2009, 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2765/2011 ir kt.) nuosekliai yra laikomasi pozicijos, kad pagrindas mokesčių ginčą grąžinti mokesčių administratoriui vertinti pakartotinai (pakartotinai nagrinėti skundą ar atlikti pakartotinį patikrinimą) yra tais atvejais, kai būtina naujai atlikti tam tikrus mokesčių administratoriaus kompetencijai priskirtus objektyvius veiksmus, susijusius su teisiškai reikšmingų aplinkybių, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio mokesčio ginčo, pašalinimu (pvz., iš naujo pakartoti tam tikras administracines procedūras, surinkti papildomų įrodymų, ištirti nenagrinėtas faktines aplinkybes, įrodymus ir pan.).

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad: 1) ginčijamame Sprendime mokesčių administratorius 155 Eur GPM permokos negrąžinimo priežastį sieja su reikalavimu Pareiškėjui patikslinti 2021-05-17 pateiktą 2021 m. pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma), o Pareiškėjo 2022-06-10 pateiktos patikslintos 2021 m. pajamų mokesčio deklaracijos duomenys Sprendime nebuvo įvertinti; 2) ginčijamame Sprendime minėtos permokos negrąžinimo priežastis taip pat siejama su mokesčių administratoriaus reikalavimu pateikti patikslintą 2021 m. fizinio asmens

(šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) forma), kurioje nurodyta nekilnojamojo turto mokestinė vertė atitiktą VĮ Registrų centro nurodytą Pareiškėjui priklausančio nekilnojamojo turto mokestinę vertę, Sprendime neišdėstytas vertinimas dėl Pareiškėjui priklausančio nekilnojamojo turto (buto Šv. Dvasios g. 6-50, Vilniaus m.) rekonstravimo / kapitalinio remonto ar atnaujinimo baigtumo ir jo faktinio naudojimo pradžios, Pareiškėjo 2022-06-10 Inspekcijai pateiktos patikslintos 2021 m. fizinio asmens (šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos duomenys nebuvo įvertinti, Pareiškėjas Komisijai pateikė dokumentus, kurie, jo nuomone, pagrindžia jo pateiktos patikslintos 2021 m. fizinio asmens (šeimos) nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos duomenų teisingumą, prieina išvados, kad mokesčių administratorius turėtų įvertinti Pareiškėjo esamą mokesčių (gyventojų pajamų mokesčio ir nekilnojamojo turto mokesčio) permokos / nepriemokos situaciją, pasisakydamas tiek dėl Pareiškėjo pateiktos patikslintos 2021 m. pajamų mokesčio deklaracijos duomenų teisingumo, tiek dėl Pareiškėjo Komisijai papildomai pateiktų įrodymų, susijusių su nekilnojamojo turto mokesčio dydžiu ir 155 Eur GPM permokos gražinimo klausimą spręsti iš naujo. Priešingu atveju, Komisijai, kaip mokestinį ginčą tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjančiai institucijai, įvertinus ir atsižvelgus į jai naujai pateiktus įrodymus, centriniam mokesčių administratoriui būtų užkirsta galimybė savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus, taip pat atsirastų pagrindas skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui (LVAT 2005-02-15 nutartis adm. byloje Nr. A-11-180/2005; 2006-01-31 nutartis adm. byloje Nr. A-8-738/2006), kas iš esmės gali trukdyti priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo.

Atitinkamai Komisija, atsižvelgdama į aptartas aplinkybes ir vadovaudamasi MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, konstatuoja, kad Inspekcijos Sprendimas naikintinas ir Pareiškėjo prašymas gražinti 155 Eur GPM permoką perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-05-25 Sprendimą Gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-854761 ir Pareiškėjo 2022-04-13 prašymą perduoti iš naujo nagrinėti centriniam mokesčių administratoriui.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė